

DAN GRADA OSIJEKA

JASMINKA MESARIĆ

ravnateljica Dječjeg kazališta Branka Mihaljevića

Trebamo popisati sve događaje koje imamo

Jasminka Mesarić, ravnateljica Dječjeg kazališta Branka Mihaljevića, apsolutno podržava ideju da se Osijek kandidira za Prijestolnicu kulture. "Gradovi Pečuh, Graz, Lille, već su bili Gradovi kulture. Imala sam priliku biti u njima, a sada i u Mariboru. To su četiri različita grada koja su imala različitu koncepciju i pristup. U odnosu na njih Osijek apsolutno ima resurse, a do 2020. ima vremena za pripremu. Do tada možemo povezati sve naše institucije kulture, urediti grad, uključujući parkove, hotele, restorane, šetališta. Kada bismo sva događanja koja sada imamo u gradu popisali i to slijedom u cijeloj kalendarskoj godini, vidjeli bismo koliko imamo kvalitetnih stvari koje se kod nas zbivaju", kaže Mesarić. Dodaje da imamo Sveučilište koje ima više od 20.000 studenata, predivan prostor kampusa, Tvrdu, muzeje, galerije, dobre kontakte s inozemstvom, brojne gradove prijatelje. Ukratko, imamo što ponuditi i što dovesti, a ako još napravimo dobru koncepciju i strategiju, to može biti zanimljivo i drukčije, na naš način, da nikoga ne kopiramo i da zadržimo svoj identitet.

KAKO POSTATI GRAD KULTURE?

Grad se ne odabire prema onome što jest, nego zbog onoga što planira učiniti, a to treba biti nešto posebno. Smisao je projekta naglasiti bogatstvo i raznolikost europskih kultura, poveznice između Europljana, povezivanje ljudi i jačanje europskog građanstva. Skupina nezavisnih stručnjaka iz područja kulture ocjenjuje aplikacije gradova prije proglašenja, a EU prati tijek i kvalitetu priprema za manifestacije koje će se u gradu događati tijekom godine kada on postaje Europska prijestolnica kulture. Kako bi opravdao tu titulu grad treba u najboljem svjetlu prikazati svoj kulturni život i kulturno-povijesnu baštinu. Brojni europski gradovi do sada su iskoristili tu titulu za kulturnu preobrazbu te tako izmijenili način na koji ih svijet promatra.

KANDIDIRAT ĆE SE BROJNI GRADOVI ISTRAŽILI SMO KOJE SU NAŠE PREDNOSTI

Može li Osijek postati kulturna prijestolnica Europe 2020.?

Konačni rezultat je promjena svijesti - da shvatimo što jesmo i što bismo željeli biti

Vesna LATINOVIĆ

Svake godine Europsko vijeće titulom Europska prijestolnica kulture proglašava dva grada. Ove, 2012. godine, to su portugalski grad Guimarães i slovenski grad Maribor. Europska komisija predložila je redoslijed zemalja za imenovanje Europske prijestolnice kulture od 2020. do 2033. godine, a za 2020. godinu izabrane su Hrvatska i Irska, a za tu prestižnu titulu kandidaturu su najavili brojni hrvatski gradovi, među kojima je i Osijek.

Istražili smo može li Osijek postati kulturna prijestolnica Europe i zapitali predstavnike nekoliko kulturnih institucija što misle o toj ideji te što Osijek može ponuditi Europi u kulturnom smislu.

Lobiranje je počelo

Da Grad Osijek intenzivno lobira da upravo naš grad bude izabran za Europsku prijestolnicu kulture potvrdila nam je zamjenica gradonačelnika Danijela Lovoković.

- Poznata su nam iskustva Pečuha i Maribora, naših gradova prijatelja,

prošlogodišnje i ovogodišnje Europske prijestolnice kulture, koje su obišli predstavnici Grada i gradskih kulturnih institucija. Hrvatska će dati jedan grad - Prijestolnicu kulture, ali ta se odluka donosi znatno ranije i mi moramo biti spremni. Stoga sada prikupljamo pisma potpore i iskustva, kao i sve ono što treba odraditi kako bismo postali Grad kulture. Upravo smo se vratili iz Maribora, čuli njihova iskustva i sve ono što je pozitivno. Bili smo i na Glavnoj skupštini AVEC-a - Mreže kulturnih gradova Europe, čiji je Osijek član te dobili njihovu potporu, kaže Lovoković.

Idućeg godine, 2013. Marseille će biti Europski grad kulture, a već je dogovoreno da se i Osijek tamo predstavi. Gradska uprava nositelj je ovog projekta, no bitno je, ističe naša sugovornica, da se uključe i sve ostale kulturne institucije, da se napravi kvalitetan plan i dokaže da i Osijek može biti Europska prijestolnica kulture. Dogradonačelnica još dodaje da se taj projekt sastoji iz dva dijela - inicijativa u kulturi i kulturne ponude, a na svakom je gradu da odluči što će odabrati. "Iako je financijski fond za tu namjenu sada znatno smanjen, oslonit ćemo se

na fondove EU-a. Posla ima dovoljno, a ako dobijemo tu prestižnu titulu radit ćemo još više. Rezultat bi trebala biti promjena svijesti građana - da shvatimo što jesmo i što bismo željeli biti", zaključuje Lovoković. Prof.dr.sc. Helena Sablić-Tomić, dekanica Umjetničke akademije, smatra da je to sjajna inicijativa i da ima dovoljno vremena da Osijek i kulturne institucije grada pripreme različita zbivanja koja bi mogla biti zanimljiva komisiji koja obilazi grad.

Umjetnička akademija

- Umjetnička akademija može ponuditi mnogo toga. Mogao bi se obnoviti prostor Manježa, koji bi tako postao polivalentan prostor za prezentaciju suvremene osječke kulture. Također, moguće su i različite urbane intervencije u prostoru kojima bi se revitalizirali napušteni prostori tvornica, bivših šoping-centara, prazni izlozi i slično. Dakle, riječ je o interdisciplinarnim sadržajima koje studenti i profesori naše Akademije mogu inicirati i dati svoj prilog u njihovom osmišljavanju, zaključuje dekanica Sablić-Tomić. Grgur Marko Ivanković, ravnatelj Mu-

zeja Slavonije, uspoređuje Maribor i potencijale Osijeka: "Posjetili smo Maribor, koji se kao Grad kulture sasvim drukčije organizirao nego Pečuh. Budući da su Osijek i Maribor gradovi prijatelji i gradovi koji leže na istoj rijeci, mislim da imamo iste kulturno-povijesne okolnosti i sličnu baštinu. Maribor se zbog ove titule nije nimalo promijenio, no unaprijedena je koncepcija urbanog života, na jednostavan i nenametljiv način, sažvljen sa stanovnicima i gostima grada. Nadamo se da će slično biti u Osijeku. U Mariboru smo dobili osnovne informacije i znanja, a ako se na višim instancama doneše ta odluka, imamo dovoljno vremena da pripremimo infrastrukturne projekte i uspješno realiziramo taj projekt u koji bismo mogli uključiti okolne gradove".

Osobnost i posebnost

Ivanković dodaje da Muzej Slavonije, kao najstarija kulturna ustanova u gradu, ujedno nacionalna ustanova, već desetljećima ima problema s prostorom, no u pregovorima s Ministarstvom kulture nadomak su rješenja. "Nastojimo građanima stalno pružati nešto

novo, tako smo nedavno pokrenuli projekt Muzejska glazbena srijeda, a planiramo i predavanja i ostale sadržaje koje ćemo kontinuirano nuditi, kako bi Muzej Slavonije postao mjesto susreta, ali i integrirana priča sa svojim građanima", zaključuje naš sugovornik. Leonilda Conti Ribić, ravnateljica Galerije likovnih umjetnosti, kaže da Osijek svakako ima potencijala i da bi se trebao uključiti u ovaj projekt: "Na taj način naš grad bi se mogao dobro prezentirati drugim ljudima koji ne poznaju našu povijest i kulturu, i to kroz sve posebnosti i specifičnosti koje ima kao grad, ali i kroz ljude koji žive u njemu. Razgovarajući s ljudima iz Maribora saznali smo kako je jako važno da svaki grad nađe svoju osobnost i posebnost, a još više da uključi svoje građane u cijelu tu priču. To će biti velika prilika koju bi trebalo iskoristiti. Naša Galerija likovnih umjetnosti već sada ima mnogo toga pokazati i ne trebamo čekati 2020. godinu. Komunikacija među kulturnim institucijama tu je iznimno važna. Jer, još je mnogo toga nepoznatog što postoji u našoj galeriji i ostalim muzejskim institucijama, tako da je ovo idealna prilika da se to pokaže javnosti". ■